

[Aksel Møller.]

er langt mere villig til at yde Anerkendelse for de Lovforslag, der her er forelagt, end nogen af de foregaaende Talere. Jeg tror, den højtærede Minister og jeg er enige om at kaste et længselsfuldt Blik tilbage til den Tid, da man ved Hjælp af en enkelt Diskontoforhøjelse kunde holde Pengevæsenet paa Plads. De vidste egentlig slet ikke, hvor godt de havde det dengang, da man havde saa lette Midler at gribe til. Vi, der har oplevet Besættelsestiden og dens Lovløshed, hvad Pengene angaar, og som nu staar i den Situation at skulle styre mellem Scylla og Charibdis, vi maa indrømme, at det er en betydelig vanskeligere Ting.

Naar jeg bruger denne Parallel, at vi med disse Lovforslag er ude i en Navigation mellem to Rev, hvorpaa Pengevæsenet kan strandé, vil jeg dermed sige, at jeg naturligvis er fuldstændig klar over, at til den ene Side har vi Ængstelsen for gennem en Kreditudvidelse at komme til at presse paa Prisniveauet, til den anden Side Bekymringen for gennem en Kreditstramning at kvæle et sundt Kreditbehov.

Mit Parti har, allerede da Eengangsskatteforslaget var til Behandling, stillet sig paa det Standpunkt, at man maatte lempe Pengebindingslovene, ud fra det Synspunkt, at der med Eengangsskatten kom et nyt Moment — og det er det andet nye Moment, der er opstaaet efter Krigen —, som vilde kunne til at influere stærkt paa Behovet for Betalingsmidler. Det første Moment er Importen. Det er jo givet, at Importen i 1945, endnu mere i 1946, har lagt Beslag paa en stigende Del af Penge­mængden. Nu har det ærede Medlem Hr. Gustav Pedersen stillet os i Udsigt, at for 1947 vil Importen ikke kræve den samme Pengemængde som i 1946, og det er naturligvis givet, men den vil dog stadig væk kræve dobbelt saa meget, ja, mere end dobbelt saa meget, som den krævede i Aarene 1944 og 1945. Den er stadig væk et Moment af ualmindelig og omfattende Betydning for Bedømmelsen af Spørgsmaalet om, hvorvidt man kan tillade sig større Frihed, end man har haft før paa Pengevæsenets Omraade. Det andet Moment, som Tiden har rejst for os, er selve Transfereringsproblemet for Eengangsskatten. Det forekommer mig, at det vilde være urimeligt, om man ved at fastholde de gældende Love paa dette Omraade berøvede Eengangsskatteyderne Muligheden for at opnaa Bankkreditter, hvor­med de kunde betale, hvad Skattevæsenet forlanger af dem.

Det er disse to Synspunkter, der for os

er afgørende, naar vi gaar med til den Lem­pelse, der er foreslaaet. Saa kan man nat­urligvis altid diskutere, om man ikke alle­rede i gældende Lov har saadanne Mulig­heder. Det ærede Medlem Hr. Gustav Peder­sen skildrede for os i Dag; at der jo var Dispensationsregler, det var virkelig muligt at faa Nationalbankens Tilladelse til at trække paa Kasserereserven i Nationalban­ken i det Tilfælde, at særlige Produktioner, som man syntes var særlig lokkende ud fra samfundsmæssige Synspunkter, eller sær­lige Varearter kunde finansieres paa denne Maade.

Disse Udtalelser af det ærede Medlem Hr. Gustav Pedersen maa netop vise os Faren ved ikke at følge den Tankegang, som den højtærede Handelsminister er inde paa med de Lovforslag, han har fremsat. Den Tankegang, det ærede Medlem Hr. Gustav Pedersen er inde paa, er jo Investeringskon­rollens Tankebane, det er Ønsket om, at der nu skal oprettes en stor ny Valutacentral her i Landet, ikke en Central, som skal beskæf­tige sig med den fremmede Valuta, men en Central, som skal beskæftige sig med den indenlandske Valuta, en Central, der ikke skal beskæftige sig med, hvordan vi skal disponere over Sterling, Dollars og svenske Kroner, men med, hvordan vi skal dispo­nere over vore egne Ti-, Hundred- og Fem­hundredkronesedler, hvilken Produktion, hvilke Varer vi skal have Lov til at anbringe disse Penge i.

Jeg vil meget, meget indtrængende anmode om, at den højtærede Handels­minister ikke laaner Øre til det Synspunkt, som det ærede Medlem Hr. Gustav Pedersen med sine Betragtninger over Adgangen til Dispensation gerne vilde vinde Terræn for. Det er efter min Mening her, den virkelige Fare i hele Pengelovgivningen ligger, og det er den, der efter min Opfattelse stærkt maa motivere, at vi giver større Frihed, end vi har i Øjeblikket. Vi har da ogsaa det Held med os, at det ærede Medlem Hr. Gustav Pedersen ikke helt turde afvise, at Bankdirektører kan være blevet klogere, end de var efter sidste Krig. Han turde gan­ske vist ikke fuldt og helt forlade sig paa det, men det er dog altid en Indrømmelse af, at han har faaet noget mere Tillid til dem. Der er nu heller ikke Tale om, at man ved at følge de Lovforslag, der ligger her, fuldt og helt forlader sig paa Bankdirektø­rerne. Sandheden er nemlig den, at den fak­tiske Løsgørelse fra Pengebindingen ikke omfatter mere end en stor Trediedel af samtlige bundne Bankpenge og Halvdelen af samtlige bundne Sparekassepenge, og da